

KERKDIENSTEN

GENEVE Auditoire de Calvin, naast Cathédrale St. Pierre	COMMUGNY Temple Saint-Christophe
Zondag 8 september om 9.30 uur Ds. Lia Wolters-Berghout	Zondag 29 september om 11.00 uur Ds. Lia Wolters-Berghout Buitendag in Prangins
Zondag 13 oktober om 9.30 uur Ds. Lia Wolters-Berghout	Zondag 27 oktober om 11.00 uur Ds. Leen Lamens - Avondmaal

Visie op de Bijbel

De vorige keer heb ik iets verteld over verschillende tradities die naast elkaar in het Oude Testament staan. Ook in het Nieuwe Testament is dat het geval. Er staan bijvoorbeeld 4 evangeliën in, 4 beschrijvingen van het leven van Jezus, die soms overeenkomen, maar niet altijd. Er zijn nog meer evangeliën geschreven, maar in een lange discussie, en volgens de visie van sommige mensen, door machtsmisbruik hebben bepaalde evangeliën het niet gehaald. De kerk heeft een aantal geloofstradities over Jezus beschouwd als dwaalwegen en die niet opgenomen in de Bijbel. Over een aantal andere boeken is discussie geweest, bijvoorbeeld over de brief aan de Hebreeënen en de Openbaring van Johannes. We vinden dat terug in oude lijsten waar ze soms wel en soms niet op voorkomen. Het gezag van een bepaald boek in de jonge kerk blijkt uit citaten in andere oude geschriften. Het evangelie van Marcus werd al vroeg geciteerd door de kerkleiders van die tijd.

Drie van de vier evangeliën in het Nieuwe Testament lijken sterk op elkaar: Marcus, Mattheüs en Lucas. Johannes heeft een ander karakter en is ook later geschreven. Het is minder beschrijvend en geeft een al meer ontwikkelde visie op het verhaal van Jezus weer. Het is dan ook het laatst geschreven van de vier. De andere drie hebben stukken die soms letterlijk hetzelfde zijn, soms zijn er verhalen die in het ene evangelie wel voorkomen en in het andere niet en soms worden de verhalen verschillend verteld. Onderzoekers gaan ervan uit dat Marcus het oudste evangelie is en dat Mattheüs en Lucas dat evangelie gekend hebben en er delen van hebben overgenomen. Maar er zijn ook delen die Mattheüs en Lucas hetzelfde hebben, maar die niet voorkomen in Marcus, vooral uitspraken van Jezus. Men gaat er daarom van uit dat er nog een geschrift moet zijn geweest met uitspraken van Jezus die Mattheüs en Lucas als bron hebben gebruikt. Dat geschrift is verloren gegaan.

Maar wat heeft Jezus nu echt gezegd en welk evangelie heeft nu gelijk? Wat is de waarheid? In de loop der eeuwen zijn er mensen geweest die geprobeerd hebben om van de vier evangeliën één verhaal te maken. Het is moeilijk te accepteren dat er niet één waarheid is over Jezus, maar dat er verschillende boodschappen en visies naast elkaar bestaan. Het Nieuwe Testament met zijn vier evangeliën, zijn brieven van verschillende personen, zijn verhaal over de eerste christenen en zijn Apocalyps geeft aan dat er op vele manieren geleefd en gedacht werd over de betekenis van Jezus. Dat er van het begin af aan verschillende visies geweest zijn en dat die soms botsten, maar tegelijk ook prima naast elkaar konden bestaan.

Het is heel bijzonder dat er zoveel materiaal, ook oude handschriften of fragmenten daarvan, bewaard zijn gebleven van zo kort na het leven van Jezus. Ter vergelijking: de oudste nog bewaarde handschriften van veel Griekse verhalen stammen pas uit de tijd van de Renaissance. Naast de geschriften die in de Bijbel terecht gekomen zijn, zijn er meer oude handschriften van evangeliën gevonden. Door latere ontwikkelingen in dogmatiek en geloofsleer of doordat ze onbekend waren in de tijd en de regio waar besluiten werden genomen, zijn die buiten de uiteindelijke Kanon (= richtsnoer, de lijst van door de kerk als gezaghebbende Bijbelboeken) gevallen. Zo is er het koptische Thomas evangelie gevonden bij Nach Hamadie. Waarschijnlijk moet er een oorspronkelijke Griekse versie van geweest zijn. De kerkvader Eusebius in de 4^e eeuw noemt het en vindt het niet authentiek, dwz niet echt door de apostel Thomas geschreven. Mogelijk was het niet bekend bij de opstellers van de lijst van boeken die toegelaten werden tot het Nieuwe Testament, het werd niet als kettters boek genoemd. Dat kwam pas later in de strijd tegen het Manicheïsme. Het Thomasevangelie vertelt niet zozeer over het leven van Jezus, maar geeft veel uitspraken van hem weer.

Hoe het ook zij met alles wat over Jezus geschreven is, duidelijk is dat hij velen geïnspireerd heeft en er een rijke traditie na hem ontstaan is, waar we tot op de dag van vandaag een grote diversiteit van terugvinden.

Lia Wolters-Berghout

UIT DE PASTORIE

Buitendag

Op 29 september, **een week later dan we gewoonlijk kerkdiensten houden**, vieren we de jaarlijkse Oecumenische Buitendag, dit jaar in Prangins. Hoewel de locatie een andere is, zal het verloop van de Buitendag net zo zijn als andere jaren: eerst zal er een dienst in de kerk plaatsvinden, waarna we in de Salle Communale de brocante en de maaltijd zullen hebben. Het is een jaarlijks terugkerend gezellig evenement, waar we elkaar op de ontspannen manier kunnen ontmoeten en leuke dingen van de brocantetafel mee naar huis kunnen nemen. De opbrengst van de brocante en de maaltijd is voor onze gemeente.

Voor de maaltijd is het goed als u zich van te voren aanmeldt bij Nesta en Theo Bakker, 022-7840705.

In de kerkdienst zullen leden van de Focolarebeweging hun medewerking verlenen. Twee jaar geleden hebben ze ons iets verteld over hun omgaan met economie, nu zullen meditatieve teksten van Chiara Lubich gebruikt worden in de liturgie. Maandelijks geeft de focolarebeweging een tekst van haar uit onder de titel Woord van Leven. Als voorbeeld hieronder de tekst van juli: **"Groeien in liefde"**

"Want de hele wet is vervuld in één uitspraak: Heb uw naaste lief als uzelf." (Gal 5,14)

Dit woord komt van de apostel Paulus. Het is kort en verrassend, beknopt en helder. Dit woord zegt ons wat de grondslag moet zijn voor het gedrag van een christen en wat hem altijd moet inspireren: de liefde voor de medemens. Als je dit gebod naleeft, zo leert de apostel, doe je helemaal wat de wet van Mozes vraagt. De wet zegt namelijk: niet doden, niet stelen, geen dingen begeren die niet van jou

zijn, geen overspel plegen... En het is duidelijk dat wie liefheeft niets van dat alles doet. Wie liefheeft doodt niet, steelt niet...

“Want de hele wet is vervuld in één uitspraak: Heb uw naaste lief als uzelf.”

Maar wie liefheeft beperkt zich niet alleen tot het vermijden van het kwaad. Wie liefheeft wil en doet het goede. Zo iemand stelt zich open voor de anderen en geeft zichzelf. Hij komt er zelfs toe zijn leven te geven voor wie hij liefheeft. Daarom schrijft Paulus dat wij door de naaste lief te hebben niet alleen de wet onderhouden, maar dat we haar tot vervulling brengen en de volheid van de wet beleven.

“Want de hele wet is vervuld in één uitspraak: Heb uw naaste lief als uzelf.”

Als heel de wet besloten ligt in de liefde voor de naaste, dan kunnen we de andere geboden als hulpmiddelen zien om te groeien in liefde. In de verwickelingen van het leven geven ze ons licht. Ze zijn een leidraad en helpen ons de weg te vinden in de liefde voor de anderen. Van deze geboden kun je Gods diepere bedoeling aflezen en zijn wil steeds beter ontdekken. God wil dat we gehoorzaam zijn, zuiver, zachtmoedig, barmhartig, arm, niet op onszelf gericht, ... om beter het gebod van de liefde te kunnen verwezenlijken.

“Want de hele wet is vervuld in één uitspraak: Heb uw naaste lief als uzelf.”

We zouden ons kunnen afvragen: ‘Hoe komt het dat de apostel hier niet spreekt over de liefde tot God?’ De reden is dat de liefde tot God en de liefde voor de naaste geen concurrenten zijn van elkaar. Integendeel, de liefde voor de naaste is juist uitdrukking van de liefde tot God. God liefhebben betekent immers zijn wil doen. En zijn wil is dat we de naaste, elke naaste liefhebben.

“Want de hele wet is vervuld in één uitspraak: Heb uw naaste lief als uzelf.”

Hoe kunnen we deze woorden in praktijk brengen? Dat is wel duidelijk: door onze medemens lief te hebben, door hem concreet lief te hebben. En dat betekent: een gave zijn voor de ander, maar zonder eigenbelang. Wie zijn naaste gebruikt voor eigen doeleinden, als een soort instrument, bemint niet. En dan mag het nog gaan om hoge en verheven doeleinden of idealen. Het gaat erom dat we onze naaste liefhebben, niet onszelf. Wie zo liefheeft is zonder twijfel op de weg van de heiliging (vgl. 1 Tes 4,3). Zo iemand is “volmaakt zoals de Vader volmaakt is” (Mt 5,48), want hij heeft het beste gedaan wat hij kon doen. Hij heeft de wil van God voor ogen gehad en deze in praktijk gebracht. Hij heeft de wet helemaal vervuld. En zullen we bij het eindexamen van ons leven, als we voor God staan, niet precies over deze liefde worden ondervraagd?

CHIARA LUBICH (1920-2008) stichteres Focolarebeweging

Ik hoop u allemaal te zien bij de Buitendag. Nodig vrienden en kennissen uit om mee te komen!

Kunst in onze Kerk

Wat een creativiteit in onze gemeente: dichtkunst, schrijverschap, zang, schilderen, quilten, beschilderd porselein en aardewerk, geweldig. Wat hebben we er van kunnen genieten. De kunstwerken waren voorin de kerk opgesteld en werden na de dienst door iedereen van dichtbij bewonderd en zelfs een aantal verkocht! Het was een goede gelegenheid om elkaar eens van een andere kant te leren kennen. De opbrengst was samen met de boekverkoop 1227 CHF. Ieder hartelijk dank voor zijn bijdrage.

De gesprekskringen

Datum	Kring	Plaats	tijd	Onderwerp
4 september	Woensdagmiddag kring	Troinex, Ch. Du Champ-Carré 32	14.00 uur	Gelijkenissen
12 september	Genèvekring	Vésenaz, Chemin de Ratelier 4	20.00 uur	Jan Offringa, <i>Na een gezonde geloofscrisis, Over modern geloven.</i>
12 september	Mystiekring	Lully sur Morges, Ch. de Chantemerle 30	10.00 uur	Jean-Yves Leloup, L'Evangile de Jean
18 september	Koogerkring	Veyrier, Chemin de la Grande-Gorge 12a,	13.30 uur	Jan Offringa, <i>Na een gezonde geloofscrisis, Over modern geloven.</i>
25 september	Van der Vorm kring	Lussy sur Morges, Sus les Devens 2	20.00 uur	Jan Offringa, <i>Na een gezonde geloofscrisis, Over modern geloven.</i>

In september beginnen de kringen weer met nieuwe energie na hopelijk een heerlijke zomerpauze. De Genèvekring en de Koogerkring beginnen aan een nieuw boek. De andere kringen gaan verder in het spoor van het vorige seizoen. We hopen dat het weer geanimeerde en inspirerende gesprekken zullen zijn. Heeft u zin om mee te doen, meld u dan aan bij de predikante of de coördinatoren van de kringen.

Lia Wolters-Berghout

Van de brocante tafel

Denken

Eerst dacht ik 'niet aan denken',
Dat heb ik toen gedaan
Maar twee seconden later,
Dacht ik er tòch weer aan!

Nee, zo eenvoudig is dat niet
Want weet je, wat je ook doet
Je denkt er òok aan als je denkt
Dat j'er niet aan denken moet.

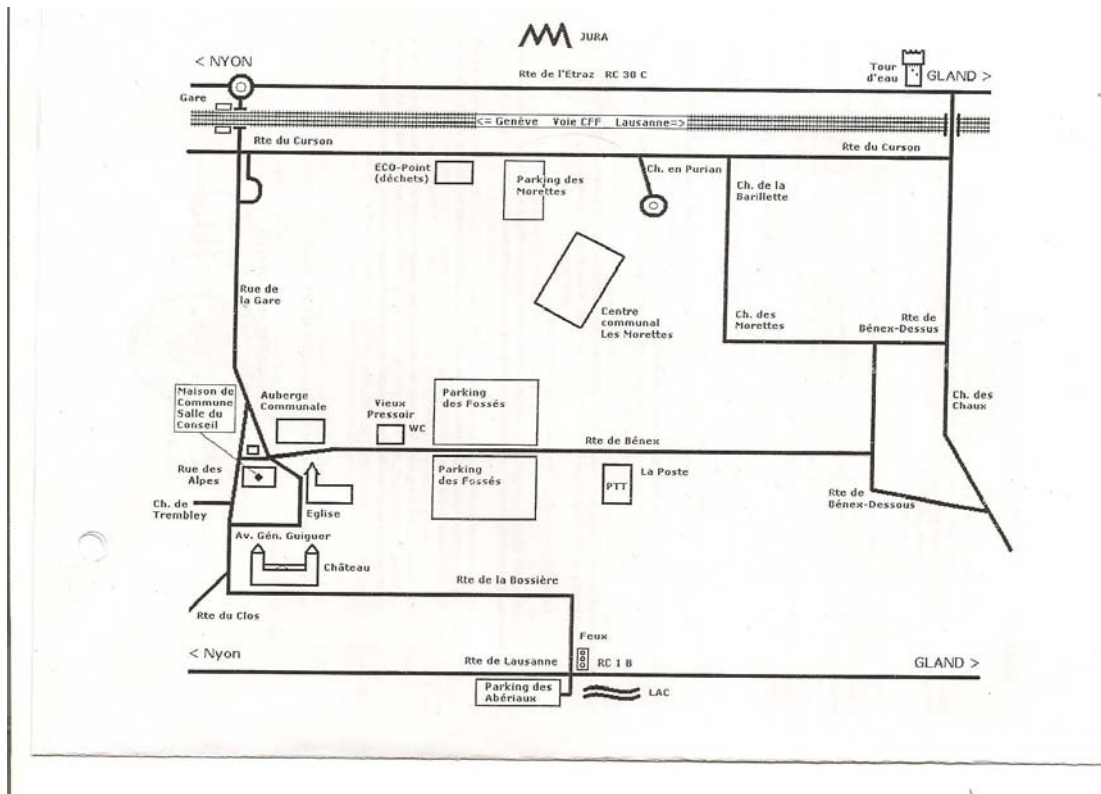
(overgenomen uit Toon Hermans
'Vandaag is de dag')

T'Ja, 29 september om 11 uur is het weer zo ver, de Buitendag in Prangins. We kunnen nog wat spulletjes en bulletjes gebruiken. Mocht u willen opruimen, belt u dan gerust naar Gerrie Bonthond, Barbara Vogelezang of één van de kerkenraadsleden.

Tot 29 september in Prangins,

Namens het brocante comité, Barbara Vogelezang

Route beschrijving voor de buitendag in Prangins 29 september 2013

Op het bovenstaande kaartje staat de locatie van het "Maison de Commune" en de kerk waar dit jaar de buitendag wordt gehouden aangegeven. Het adres is La Place, Prangins. De kerk en de zaal liggen vlak bij elkaar.

De zaal waar wij de maaltijd gebruiken en de brocante houden ligt op de tweede verdieping. Er is een lift aanwezig.

De zaal en de kerk liggen vlak bij het Zwitsers Nationale Museum. dit staat op de aanrijd routes aangegeven.

Afslag Nyon nemen en richting Nyon rijden tot de tweede rotonde waar de derde afslag wordt genomen (linksaf dus). Als maar rechtdoor en bij derde rotonde eerste afslag nemen (rechtsaf dus). Doorrijden tot je midden in het dorp bent waar de kerk aan de linker kant is. Parkeren kan in en rondom het centrum.

Wie ontwerpt een logo voor de NPG?

Er zullen zich in de toekomst enkele gelegenheden voordoen waarbij een logo voor onze gemeente goed van pas zou komen. Om die reden wil de Kerkenraad graag alle gemeenteleden uitnodigen om een logo te helpen ontwerpen voor onze Nederlandse Protestante Gemeente (NPG). Een goed logo is simpel en duidelijk, en kan ook goed in zwart-wit worden afgedrukt.

Ideeën en ontwerpen voor het logo kunnen tot 1 Oktober worden opgestuurd naar H.V. Hogerzeil, 9 Chemin du Prince, 1299 Crans, <hans.hogerzeil@bluewin.ch>. De Kerkenraad zal alle ontwerpen beoordelen en het beste ontwerp kiezen. Er staat een fles wijn klaar voor het winnende ontwerp.

Hans Hogerzeil

UIT DE KERKENRAAD

Lieve mensen,

Wellicht dat er mensen zijn, en met name zij die al wat ouder zijn, die een lange afstand moeten afleggen om bij een van de diensten aanwezig te kunnen zijn.

De kerkenraad heeft daarom het plan opgevat om eens te polsen of er bij U belangstelling bestaat om thuis opgehaald te worden en terug gebracht te worden. Het maakt niet uit of er veel of weinig interesse is. Al is er maar één persoon die belangstelling heeft dan zorgen wij er voor dat die persoon vervoer wordt aangeboden.

Mocht U interesse hebben dan kunt U contact op nemen met Mark Bruning op nummer 079 795 0550. U kunt ook per email corresponderen. Het adres is mbruning@citco.com

VAN DE FINANCIËLE COMMISSIE – Resultaten per eind juli

Velen stellen op prijs om met regelmaat te worden geïnformeerd over de financiële situatie van de NPG. Sinds eind mei is de opbrengst uit de bijdragen met Fr. 17'600.- toegenomen, de stand per eind juli is Fr. 36'047.- Dit is inclusief de opbrengst van Fr. 1227.- van "Kunst in de kerk". We lopen nog iets achter op de stand van 31 juli 2012.

Voor de diaconale doelen, waar Frances over rapporteert elders in Kontakt, werd over deze periode meer opgehaald; voor de kerk collectes wat minder. Wij roepen gemeenteleden en sympathisanten op om de NPG niet te vergeten als u terug komt van vakantie. Veel dank aan leden en vrienden die hun bijdrage reeds overmaakten.

Namens de FC, Eef Vogelezang

Het woord van God of woorden van mensen

Elaine Pagels zat samen met een benedictijner monnik, broeder David, als gast van de rosti thee te drinken.

De rosti vertelt dat hij als jonge man van Boston naar Kyoto was gegaan, waar hij was ingetreden in een

boeddhistisch klooster als leerling van de zenmeester Shunryu Suzuki Roshi. Maar zei hij, als ik het evangelie van Thomas had gekend had ik geen boeddhist hoeven worden. Broeder David las Thomas en andere onorthodoxe evangeliën mystieke geschriften, maar hij was er van overtuigd, dat ze in wezen niet afweken van wat de kerk te bieden had: 'Die teksten bevatten niets dat niet ook te vinden is in de geschriften van de grote mystici van de kerk, zoals de heilige Teresa of Sint Jan van het Kruis'. E. Pagels was het daarmee niet eens.

Christelijke mystici zorgden er altijd voor, net als hun joodse en islamitische tegenhangers zich niet te vereenzelvigen met God. Maar het evangelie van Thomas verkondigt dat het herkennen van onze verwantschap met God de sleutel is tot het koninkrijk Gods. Theodor Gaster, de dertiende zoon van de opperrabbin van Londen heeft eens gezegd dat joodse mystici consciëntieus spreken over hun relatie met God, maar nooit over identificatie: "'De joodse mysticus kan, met Martin Buber, zeggen "ik en Gij", maar nooit "ik ben Gij", zoals dat is toegestaan in de religieuze leer van het hindoeïsme, bijvoorbeeld in de zin tat tvam asi (letterlijk: "Gij zijt dat"). Orthodoxe joden en christenen hebben de verwantschap tussen God en de mens natuurlijk nooit volledig ontkend. Maar hun leiders waren geneigd het proces waarin de mensen zelf op zoek gaan naar God te ontmoedigen. Is dat wellicht de reden dat sommige mensen die christelijk of joods zijn opgevoed tegenwoordig elders op zoek gaan naar dingen die ze in de westerse traditie nooit hebben kunnen vinden. Keating, de vroegere abt van de St. Joseph's Abbey in Spenser Massachusetts heeft via een dialoog met de boeddhisten en andere wijsheidstradities, maar ook met de moderne wetenschap, geprobeerd het oude gebruik dat hij 'middelpunt-

zoekend bidden' noemt te verdiepen. Keating meent dat bepaalde elementen uit de boeddhistische meditatiepraktijk een aanvulling vormen op de christelijke traditie, doordat ze andere empirische methoden bieden om de goddelijke waarheid te ontdekken. De impuls op zoek te gaan naar God beperkt zich niet tot het stroomgebied van één enkele traditie. Een eeuw na Jezus' dood besloten een aantal van de trouwe volgelingen een breed scala aan christelijke bronnen te sluiten. Daarom werd de latere traditie gedomineerd door degenen die beweerden dat Jezus 'Gods eniggeboren zoon' was, zoals het evangelie van Johannes zegt, terwijl andere christelijke visies zoals die van Thomas, die de discipelen aanspoort zichzelf net als Jezus te beschouwen als 'kinderen Gods' welke visies werden onderdrukt. De heilige geest leidt de kerk naar de waarheid aldus de christelijke theologen. Wij moeten ontdekken hoe en waarom de vroege kerkleiders de grondbeginselen van de christelijke leer vastlegden. Om te begrijpen wat er gebeurde moeten we ons verdiepen in de specifieke problemen – en gevaren – waarmee de gelovigen in de beslissende jaren tussen 100 en 200 na Chr. werden geconfronteerd, en de architecten van de christelijke traditie deze problemen aanpakten. De christenen worden ervan beschuldigd een heilige rite te beoefenen waarin ze een klein kind doden en opeten, waarna ze na het feestmaal, incest bedrijven terwijl de honden, onze pooiers, de lampen omgooien en ons het schaamteloze duister gunnen om onze lusten te bevredigen. Men neemt niet de moeite achter de waarheid te komen. De christen is tot elke misdaad in staat. Plinius, gouverneur van Bithynië in het huidige Turkije, liet mensen arresteren, die ervan beschuldigd werden christen te zijn. Hoewel het gerucht rondging dat ze mensenvlees aten en bloed dronken, kwam Plinius

tot de conclusie dat ze slechts 'alledaags en onschuldig voedsel' tot zich namen. Hij rapporteerde aan Keizer Traianus geen bewijzen van een werkelijke misdaad te hebben gevonden. Omdat zij vasthoudend en halsstarrig waren in hun opvattingen werden zij gestraft met onthoofding. Dertig jaar na de dood van een zekere Justinus schreef een andere filosoof, Celsus, die de christenen verafschuwde, een boek getiteld *Alèthès logos* (Het ware woord), waarin hij sommige mensen beschuldigde zich te gedragen als onbezonnen volgelingen van vreemde goden zoals Atti en Cybele, bezeten door geesten. Anderen gebruikten aanroepen en bezweringen, zoals magiërs, en een derde groep hing de door veel Grieken en Romeinen als barbaas aangemerkte oosterse paktijken aan. Tegen het einde van de tweede eeuw waren overal in het rijk christelijke groeperingen ontstaan, ondanks de pogingen om hun een halt toe te roepen. Polycarpus, bisschop van Smyrna, hoopt dat alle groeperingen zich zouden gaan beschouwen als leden van één enkele kerk. De controversiële christelijke leraar Marcion kwam Polycarpus tegen en vroeg hem: Weet U wie ik ben. Polycarpus antwoordde 'Ja ik weet wie U bent, U bent de eerstgeboren zoon van Satan'. Irenaeus geefde op zijn beurt, dat hij een volgeling was van het ware Christendom omdat hij via Polycarpus die de leer van Jezus had gehoord uit de mond van Johannes, 'de discipel van de Heer' in eigen persoon, een directe verbindingslijn had met de tijd van Jezus. Irenaeus noemde het evangelie van Johannes in één naam met die van Marcus, Mattheüs en Lucas. Zijn tijdgenoot Tatianus wilde de vier evangeliën herschrijven tot één tekst. Irenaeus liet de teksten intact, hij noemde het 'vierdelige evangelie'. Deze canon van vier evangeliën is de grondslag van de orthodoxe leer gebleven. In de winter van 167 werd Smyrna geconfronteerd

met de uitbarsting van openlijke vijandigheid tegen de christenen. Polycarpus werd gearresteerd en stierf op de brandstapel. Tien jaar later kwam massaal geweld tegen de christenen in Lyon. Bisschop Pothinus werd gevangen genomen en gefolterd. De slavin Blandina deed een ieder versted staan door bestand te zijn tegen de gruwelijkste folteringen. Ook de niet aflatende moed van de negentigjarige Pothinus is vermeldenswaard. Er ontstond een reveilbeweging, 'de nieuwe profetie' genaamd. Irenaeus vertelt niet hoe hij tegenover deze nieuwe beweging stond. Apollinarius, bisschop van de Klein-Aziatische stad Hierapolis, zegt dat toen hij naar Ancyra ging dat de kerk in die plaats verscheurd werd door deze nieuwe beweging. Hij kwam in verzet en verklaarde dat het geen profetie maar een valse profetie is. De nieuwe profetie zaide verdeeldheid onder de christenen, vooral in Klein-Azië. Later sloot Tertullianus zich bij de nieuwe profetie aan. Toen Irenaeus vanuit Rome naar Gallië terugkeerde was zijn eigen gemeente vrijwel weggevaagd. Het was moeilijk in deze strijdige beweringen een lijn te ontdekken. Irenaeus geloofde dat de heilige geest de christelijke beweging in gang had gezet. Marcus verhaalt de doop van Jezus, waarbij de Geest als een duif op hem neerdaalde. Daarna vindt de uitstorting van de Heilige Geest plaats. Dit is het bewijs dat de Geest aanwezig is onder de volgelingen van Jezus. Paulus beriep zich op de directe leiding van de Heilige Geest. Zonder visioenen en openbaringen zou de christelijke beweging nooit zijn ontstaan. Maar wie stopt de Heilige Geest? Met die vraag hield Irenaeus zich bezig en vele christenen houden zich nu met deze vraag bezig. In tegenstelling tot Irenaeus denken de mensen tegenwoordig dat de Geest verschillende dingen zegt tegen verschillende mensen. Na veertig dagen werd Jezus opgenomen terwijl

de discipelen het zagen en een donkere wolk onttrok Hem aan hun ogen. Daarmede kwam voorgoed een einde aan de directe communicatie tussen de herrezen Jezus en zijn discipelen. Irenaeus weigerde een scherpe lijn te trekken tussen de apostolische tijd en het heden. Irenaeus daagde iedereen uit die meende dat de wonderverhalen in de evangeliën niet letterlijk genomen moesten worden of dat wonderen niet meer voorkwamen. De discipelen dreven demonen uit, genazen zieken en wekten doden op. Irenaeus werd niet geconfronteerd met gebrek aan spirituele openbaringen, maar met een overweldigende overvloed aan spirituele openbaringen. Hoe vroeg hij zich af weten we het verschil tussen Gods woord en dat wat slechts woorden zijn van mensen. Marcus, een profeet in het district van Irenaeus werd door Irenaeus ervan beschuldigd een handlangers van Satan te zijn. Marcus ontving visioenen en sprak profetiën uit. Wanneer iemand vroeg de kracht van de Geest op te wekken, hield hij zijn handen op het hoofd en sprak en gebed uit dat de echo was van de woorden van Jezus. Degenen die de weg van Kabbalah (traditie), radicale transformatie van de traditie, inslaan willen God kennen niet door dogmatische theologie maar door levende ervaring en intuïtie. Marcus vroeg zich af hoe men kan spreken over iets dat onnoembaar is en hoe de onzichtbare onbevattelijke God manifest kan worden. Marcus was gefascineerd door Genesis. Wat gebeurde er in de beginne van het universum (Genesis 1). Marcus suggereerde dat toen de ongeboren, onbevattelijke vader, die noch mannelijk noch vrouwelijk is tot zijn schepping wilde komen, hij zijn mond opende en het woord (logos) sprak. Marcus was een bedreiging voor Irenaeus. Irenaeus poogde alle christenen zich te verenigen in één homogene kerk. Irenaeus beschuldigde Marcus ervan een

magiër te zijn, 'de heraut van de antichrist' – een man wiens fictieve visioenen en pretenties van spirituele macht zijn ware identiteit als apostel van Satan moest verhullen. De vondsten van Nag Hammadi bewijzen hoe wijdverbreid de poging was om God te zoeken, zowel door de schrijvers als de lezers, zoals de Egyptische monniken die nadat Irenaeus ze had veroordeeld nog steeds zorgvuldig bewaarden. In 367 deed Athanasius bisschop van Alexandrië een paasbrief verschijnen waarin hij eiste dat dit soort van geschriften vernietigd werden. Een monnik verstopte de geschriften in een anderhalve meter hoge pot, die later in Nag Hammadi weer te voorschijn kwamen. Nu men zelf een aantal van deze geschriften kan lezen, die door Irenaeus verafschuwde en door Athanasius in de ban gedaan werden, zien we dat velen de hoop uitspreken een openbaring te krijgen en degenen die God zoeken aanmoedigen. Jacobus, de broer van Jezus, zat met leerlingen bijeen, twaalf in totaal, en ze riepen in hun herinnering op wat de Verlosser tot elk van hen, hetzij in geheim, hetzij openlijk had gezegd, en dat in boeken opgeschreven is. De discipelen stonden versteld toen Jezus na anderhalf jaar plotseling terug kwam en verklaarde dat hij zijn discipelen niet echt verlaten had. Jezus nodigde Jacobus en Petrus uit om met Hem mee te gaan naar de hemel. Aan het slot van het geheime boek vertelt Jacobus: Wij knielden, Petrus en ik, en dankten en zonden onze harten omhoog ten hemel. We hoorden met onze oren, en zagen met onze ogen het rumoer van oorlogen en trompetgeschal en een hevig tumult. Toen wij van deze plaats verder naar boven reikten zonden wij ons bewustzijn verder omhoog. En we zagen met onze ogen en hoorden met onze oren gejubel van engelen en ook wij jubelden mee. Veel andere christenen zochten een openbaring en

kozen Paulus als hun leidsapostel. De auteur van de Openbaring van Paulus, eveneens bij Nag Hammadi ontdekt, is een van de vele die in herinnering roept wat Paulus in zijn brief aan de christenen van Corinthe schreef over zijn eigen 'gezichten en openbaringen des Heren'. De Auteur van het Gebed van Paulus de Apostel, vat Paulus dus op als een schoolvoorbeeld van 'hen die zoeken naar God' en verwoordt het verlangen om in Gods tegenwoordigheid te komen. Joodse asceten hadden technieken om een toestand van extase op te wekken en visioenen op te roepen. Zij volgden een strict regime van gebed, celibaat, vasten en zingen om zich voor te bereiden op het ontvangen van 'het gezicht van God'. Wat precies bedoeld wordt met het gezicht van God is niet duidelijk. Volgens sommige geleerden betekent dat de mens ernaar streefden Gods aanwezigheid te ervaren door middel van extatische trance.

Veel Joden en Christenen gebruiken tegenwoordig mystieke formules waarin de hele menselijke gemeente zich zou verenigen met de engelen terwijl ze samen zingen "Heilig, heilig, heilig is de here der heerscharen de ganze aarde is van zijn heerlijkheid vol". Jesaja zegt dat hij dit lied hoorde toen hijzelf een visioen kreeg en naar Gods tegenwoordigheid werd gevoerd. De enorme schat aan mystieke literatuur die duizend jaar voor de kabbalah tot bloei kwam wordt onderzocht door de kenners van de Joodse geschiedenis en literatuur. Een aantal van deze hekalot-teksten concentreert zich op Henoch die volgens Genesis met God wandelde en zonder te sterven naar Gods tegenwoordigheid werd gevoerd. Ook vonden Joodse leraren en hun discipelen die probeerden te leven volgens de aanwijzingen die ze vonden in het schitterende visioen van Ezechiël, waarin God troont op een strijdswagen stralend als een vuur, gedragen door gevleugende cherubim en geprezen door de heerschaar der

engelen. Hoe krijgt iemand een door God geïnspireerd visioen? Wie kan daarover oordelen? Ook Irenaeus worstelde met deze vragen. Hoe kunnen we weten welke kennelijke ingevingen van God zijn, welke van de macht van het kwaad en welke van een verhitte verbeelding? In 1896 werd het evangelie van Maria Magdalena in Egypte ontdekt. Andreas en Petrus stellen dezelfde vragen in dit evangelie als Irenaeus. Het evangelie begint met een visioen, waarin de herrezen Jezus zijn discipelen zegt: 'De zoon des mensen verblijft in jullie binnenste. Volg Hem. Die Hem zoeken, zullen Hem vinden. Ga zo heen en verkondig het evangelie van het Koninkrijk.' De meeste discipelen wisten niet hoe ze het goddelijke in zichzelf moesten ontdekken. Maria vroeg aan de Heer: 'Heer, ziet hij, die een visioen heeft, nu met de ziel of met de geest?' De Verlosser antwoordde: 'Hij ziet noch met de ziel noch met de geest, maar met het bewustzijn dat tussen die twee in ligt.' Andreas zowel als Petrus twijfelde aan de waarheid van de visioenen van Maria. Levi zei tegen Petrus: 'Als de Verlosser Maria waardig heeft bevonden, wie ben jij dan om haar te verwerpen?' De auteur van het Evangelie van Maria verschilt dus van mening met Irenaeus over het herkennen van ware visioenen. Ook Jeremia rekende af met de profeten die vals profeteren. Irenaeus nam uit de profetische traditie van Israël een tweede methode over om uit te maken welke profetieën afkomstig zijn van God: de overtuiging dat de waarheid van een orakel geopenbaard wordt door de gebeurtenissen waarop het betrekking heeft. De filosoof Justinus Martyr was op zoek naar de waarheid en raakte teleurgesteld in de ene leraar na de andere die ook de waarheid niet kenden. Justinus, wandelend langs de oever en denkend over deze vragen, ontmoette een oude man die hem uitlegde dat er lang geleden bepaalde

mannen waren, ouder dan allen, die nu als filosofen worden beschouwd, mannen die rechtschapen waren en geliefd bij God, die spraken vanuit de heilige geest en gebeurtenissen voorspelden die plaats zouden vinden en nu plaats vinden. Zij worden profeten genoemd. Alleen zij zagen en verkondigden de waarheid omdat zij vervuld waren van de Heilige Geest. Ze gebruikten geen (logische) bewijzen in hun geschriften omdat ze getuige waren van een waarheid die boven een dergelijk bewijs verheven is en de gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan en zich nu voordoen dwingen je in te stemmen met wat ze zeggen. Voor zover we weten was Irenaeus de voornaamste ontwerper van de canon van de vier evangeliën, dat Mattheüs, Marcus, Lucas en Johannes omvat. Irenaeus wees de verschillende christelijke groepen af die zich concentreren op één enkel evangelie. Al even misleidend waren volgens Irenaeus degenen die zich op een groot aantal evangeliën beriepen. Irenaeus besloot het woud van apocriefe en onwettige geschriften – teksten zoals het Geheime Boek van Johannes en het Evangelie van Maria

uit te dunnen en alleen de vier pijlers overeind te laten. Want zoals in het heelal vier richtingen en windstreken zijn, zo verlangt de kerk zelf slechts vier pijlers. Irenaeus prees Johannes als het grootste evangelie. Het was niet het vierde maar het eerste, omdat alleen Johannes begrepen had wie Jezus werkelijk was: 'God in mensengedaante'. Irenaeus begreep echter dat zelfs het uitbannen van alle geheime geschriften en het instellen van een canon van vier evangelieverhalen op zich geen garantie voor de veiligheid van de christelijke beweging bood. Want stel dat iemand de 'goede' evangeliën op een verkeerde wijze las? Of dat de christenen dezelfde evangeliën gebruikten als inspiratie – of zaad, zoals de bisschop zou zeggen – voor nieuwe 'ketterijen'? Dat gebeurde in zijn eigen congregatie – en hij reageerde daarop, zoals we zullen zien, door een bouwwerk van orthodox (letterlijk: 'recht denkend') christendom op te trekken.

Geert van Mesdag

Diaconale collecte September: Weeshuis Ghana

Bijgaand een verslag over de laatste ontwikkelingen in het weeshuis in Ghana:

Na de brand op 30 juni 2011 waarbij het hoofdhuis in zijn geheel werd verwoest, is er van alle kanten geweldig veel steun gekomen. Zowel financieel als materieel. Wij waren er toen nog van overtuigd dat er met Kerst 2011, dus een half jaar later een nieuw huis gebouwd zou zijn. Dit was te optimistisch!! Gelukkig kunnen we twee jaar na dato laten weten dat de constructie, mede dankzij uw steun, een maand geleden is voltooid en dat volgende week de officiële heropening zal plaatsvinden. Marianne en ik zullen daar bij zijn, alsmede twee andere echt)paren uit het Zwitserse, maar hierover straks meer. Wat is er in de afgelopen twee jaar dan zoal gebeurd?? Allereerst was het noodzakelijk dat er eerste hulp verleend werd, dwz de eerste nood moest worden gelenigd. Door steun van alle kanten, niet in de laatste plaats van de lokale bevolking die ook zeer begaan was met het lot van de kinderen, werd er volop voedsel en kleding geschonken en werden de 31 kindertjes uit het hoofdhuis (babies en kleuters) geholpen. Gerrit en Tineke Koenders, gepensioneerd op jonge leeftijd, voor 5 jaar naar Ghana vertrokken om "ontwikkelingshulp" te geven, en reeds zeer actief met het helpen en verzorgen van een ieder, namen 18 kindertjes in hun huis op voor bijna 4 maanden. In de

tussentijd werd de 3de familie unit (een onderkomen voor 10 - 15 kinderen) in een sneltreinvaart afgebouwd. Zo konden alle 90 kinderen in de drie units worden ondergebracht. Twee keer zoveel kinderen per vierkante meter als de bedoeling is, maar gelukkig werkte dit. In de tussentijd werd een nieuw huis ontworpen waarbij alle leerpunten van het verwoeste huis werden meegenomen. Maar voor die tijd werd er een overdekte gezamenlijk ruimte neergezet waar kinderen overdag aten, hun huiswerk maakten en speelden. Een geniale zet van Gerrit en Tineke!!! Ook werd er een king size family unit neergezet waar een creche en peuterschooltje in is ondergebracht. Al met al hebben we na twee jaar alles weer onder controle als dat het juiste woord is. Dit dankzij de vele gulle donaties, die we van alle kanten mochten ontvangen. Twee weken geleden is er vanuit Genève een groep van 20 man, bestaande uit 3 families naar het weeshuis geweest om de 3 family units eens goed onderhanden te nemen. U kunt zich voorstellen dat zoveel kinderen op zo'n klein oppervlak over de afgelopen twee jaar wel voor de nodige slijtage gezorgd heeft ! Het team heeft fantastisch werk verricht. Alles schoongemaakt, geschilderd, meubilair vervangen, nieuw muggengaas in de kozijnen. Noem maar op. Echt geweldig. Op deze manier is het normale leven weer een beetje teruggekeerd en iedereen tot rust gekomen. Een fijn idee!

Inmiddels is er hier in Zwitserland een officiële stichting opgericht: Fondation Save Our Lives - Ghana (Switzerland). Een mooie stap vooruit doordat we hierdoor een formele status hebben. Het maakt het voor ons gemakkelijker om transparant te blijven, terwijl het ook voor potentiële donateurs gemakkelijker gemaakt wordt. We zijn er trots op om Gerhard Kistemaker en Hans Palthe in het bestuur te mogen verwelkomen. En het is ook met hen (en Helen en Betty) dat we aanstaand weekend naar Ghana vertrekken om de opening mee mogen maken, en ons op de hoogte te stellen van de laatste ontwikkelingen. Voor de nieuwe bestuursleden is het bovendien een eerste kennismaking met Ghana.

Bij onze terugkeer zullen we verslag uitbrengen. Een eventuele donatie zouden we heel erg graag willen besteden aan de inrichting van het peuterklasje. Bij deze zouden wij de Kerkenraad en de Nederlandse Protestantse Gemeente zeer hartelijk willen danken voor de steun die "ons weeshuis" in Anwiankwanta al zo lang mag ontvangen.

Robert en Marianne Bulstra

Wat een week weer!

In de Pinksterweek stond, zoals al 36 jaar gebruikelijk is, een grote groep vrijwilligers klaar om onze gehandicapte gasten uit Nederland een onvergetelijke vakantie te bezorgen. Hoewel de temperatuur daalde tot rond het vriespunt, beleefde een nieuwe groep gasten een hartverwarmende week. Voorzien van paraplu's, plaids en een extra jas uit de garderobe van Bas, genoten ze van de uitstapjes naar Genève, Annecy, Yvoire, Gruyères en Nyon. De zon liet zich af en toe zien en de regen viel mee als we buiten waren, zoals gedurende de lunch bij Frank op zondag na de kerkdienst.

Tijdens de raclette genoten de meesten voor de eerste keer van deze Zwitserse specialiteit. En toen de tafels opzij waren geschoven, ging iedereen uit z'n dak op de dansvloer. De pijn die ze daardoor de volgende dag extra goed voelden, namen ze op de koop toe. "Die avond nemen ze me niet meer af!", zei Daan met zijn door-

een-accu-aangestuurde-knieën, terwijl hij zijn pijn verbeet met een grote glimlach op zijn gezicht.

Bij de borrel van de ambassadeur stal Dennis op zijn eigen manier de show. Hij zit sinds zijn 25^e in een rolstoel nadat hij in elkaar was geslagen door een stel kwajongens die nooit gepakt zijn en niet weten dat Dennis (nu 41) ernstige hersenschade had toen hij ontwaakte uit zijn coma.

De tranen rolden in overvloed toen we de gasten voor de terugreis in het gereedstaande KLM-toestel hielpen. Tranen van blijdschap om de nieuw gesloten vriendschappen, om de gezellig verlopen week en ook om het besef dat niet iedereen het zo goed heeft als wij rondom het meer van Genève.

Namens het comité wil ik alle donateurs hartelijk bedanken voor hun financiële steun en alle vrijwilligers voor hun enthousiaste inzet om onze gasten elke dag overal naar toe te rijden. Zonder uw hulp is het onmogelijk om deze week elk jaar weer te organiseren. De emotionele dankbetuigingen tijdens de laatste avond en bij het afscheid op het vliegveld, geven ons nu al weer de motivatie om ook in 2014 een vakantieweek te organiseren voor een nieuwe groep speciale gasten uit Nederland.

Dank, heel veel dank!

Namens Association Semaine des Handicapés Néerlandais,
Cécile Baars-Rijniers

Mocht u alsnog een donatie willen doen, dan kan dat op
Rekeningnummer 17-711684-6 bij PostFinance
IBAN: CH25 0900 0000 1771 1684 6
BIC: POFICHBEXXX
Ten name van Association SHN, Chavannes-de-Bogis

Opbrengst Diaconie eerste half jaar:

Januari Stichting Theodora	Fr.390
Februari Entre-aide	Fr.560
Maart Gehandicapten week	Fr.677.40
April Natty Petrosino	Fr.722.65
Mei Tchernobyl kinderen	Fr.1307.80
Juni Contact Jeunes	Fr.460

BIJBELLEESROOSTER

Dit leesrooster wordt u aangeboden door het
Nederlands Bijbelgenootschap
(www.bijbelgenootschap.nl).

September

zondag	1 september	Hebreeën 13:1-8	maandag	16 september	Lucas 15:11-32
maandag	2 september	Hebreeën 13:9-24	dinsdag	17 september	Amos 6:1-7
dinsdag	3 september	Psalm 64	woensdag	18 september	Amos 6:8-14
woensdag	4 september	Genesis 24:1-28	donderdag	19 september	Amos 7:1-9
donderdag	5 september	Genesis 24:29-54a	vrijdag	20 september	Amos 7:10-17
vrijdag	6 september	Genesis 24:54b-67	zaterdag	21 september	Amos 8:1-8
zaterdag	7 september	Genesis 25:1-18	zondag	22 september	Amos 8:9-14
zondag	8 september	Amos 3:1-8	maandag	23 september	Lucas 16:1-9
maandag	9 september	Amos 3:9-4:3	dinsdag	24 september	Lucas 16:10-18
dinsdag	10 september	Amos 4:4-13	woensdag	25 september	Lucas 16:19-31
woensdag	11 september	Amos 5:1-9	donderdag	26 september	Amos 9:1-6
donderdag	12 september	Amos 5:10-20	vrijdag	27 september	Amos 9:7-15
vrijdag	13 september	Amos 5:21-27	zaterdag	28 september	1 Koningen 16:23 – 17:6
zaterdag	14 september	Lucas 14:25-35	zondag	29 september	1 Koningen 17:7- 24
zondag	15 september	Lucas 15:1-10	maandag	30 september	Psalm 73

Website van de NPG

www.ned-pg.ch

- Copy van uw schrijven voor Kontakt graag voor de 11e van de maand naar Mevrouw Karsten-Ahad sturen, waar mogelijk per e-mail.
- Regelmatig publiceren individuele leden artikelen in Kontakt, waar wij erg blij mee zijn. Opname van een artikel betekent niet dat dit noodzakelijkerwijs het standpunt van de Kerkenraad weergeeft.
- Kontakt wordt 10 x per jaar gepubliceerd. De jaarlijkse abonnementsprijs voor Kontakt bedraagt Sfr. 50. U wordt vriendelijk verzocht dit bedrag aan het begin van een nieuw jaar over te maken op bovenstaand banknummer